

ТЫЛСЫМ+

Дүртенче сан

Декабрь, 2015 нче ел

Мөслим гимназиясе
базасында уздырылган
"Башлангыч
сыйныфларда укучы-
укытучы
хезмәттәшлеген
оештыру" регионара
семинар-киңәшмәсенә
багышланган
махсус чыгарылыш

КОЛЛЕКТИВ ТУРЫНДА САНЫ АҢЛАТМА

- РФ гомуми белем бирү мәктәпләре-
нең Почетлы
хезмәткәре 1
- «ТР физик тәрбия
һәм спорт
отличнигы» күкрәк
билгесе 1
- ТР ның «Мәгариф-
тәге казанышлары
өчен» күкрәк билге-
се 6
- РФ Мәгариф һәм
фән министрлы-
гының Почет
грамотасы 7
- ТР Мәгариф һәм
фән министрлы-
гының Почет
грамотасы 8
- "Мәгариф"
өстенлекле
проектны
жиңүчеләре 4
- ТР 2010-2015 нче
елларга мәгариф
стратегиясен
тормышка
ашыручы "Иң яхшы
укытучы" гранты 16
- Югары
квалификацион
категорияле
укытучылар 19
- Беренче
квалификацион
категорияле
укытучылар 16

ГИМНАЗИЯ СУЛЫШЫ

Мирзаянов Азат Фәрит улы - Мөслим гимназиясе директоры:

XXI гасыр – инновацияләр гасыры. Укучыларның белем дәрәжәсе заман белән бергә атларга тиеш. «Татарстан Республикасының электрон белем бирү компетенция үзәге» буларак, гимназиядә укыту-тәрбия процессы югары информацион технологияләргә таянып оештырыла. Барлык укытучыларның һөнәри, педагогик-психологик, методик, информацион-коммуникатив яктан компетентлы булуы мине куандыра.

Киләчәктә Мөслим гимназиясе республикада гомуми белем бирүче инновацион уку йортлары арасында лаеклы үз урынын табар, дип ышанам.

Заялова Лира Нурфаяз кызы - Мөслим гимназиясенең укыту эшләре буенча директор урынбасары:

Хәбирова Сәвия Закиржан кызы - Мөслим гимназиясенең тәрбия эшләре буенча директор урынбасары:

Мәрданшина Рушания Мөхтәр кызы - Мөслим гимназиясенең методик эшләре буенча директор урынбасары:

Уку йортының статусын билгели торган критерий – ул белем сыйфаты. Гимназиядә алган тирән белемнәр укучыларыбызга тормышта үз урыннарын табарга ярдәм итсен иде. "Беләге юан – берне егар, белеме булган – меңне егар" дигән халык мәкале бүгенге көн өчен дә актуаль, минемчә. Фән бәйгеләрендә, фәнни-практик конференцияләрдә, бердәм дәүләт имтиханнарында гимназия укучылары бу хакыйкәтне раслап киләләр. Мөслим гимназиясе укучысы дигән исемне горур йөртегез, тырышып укыгыз. Яңа ел барыбыз өчен дә уңышлар елы булсын!

Киләчәк – балалар кулында. Гимназиядә "Тормыш дәрәсләре" темасы астында төрле тәрбия чаралары үткөрелә. Аларда районыбызның күренекле шәхесләре, сугыш һәм хезмәт ветераннары, төрле чорларда үзләре пионер, комсомол лидерлары булган активистлар катнаша. Мондый дәрәсләргә әһмияте зур. Программага таянып, укучыларда милләтпәрвәрлек хисләре уятырга, туган жиргә, Ватанга, телебезгә ихтирам тәрбияләргә омытылабыз. Гимназияне тәмамлаган укучылар Мөслимбез елъязмасында матур эшләре белән урын алырлар.

Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан куелган белем сыйфатын күтәрү таләбен тормышка ашыру өчен, укучыларга да, укытучыларга да кулай булырдай яңа алымнар уйлап табарга кирәк. Коллективка компетентлы белгечләр - үз эшенең осталары тупланган. Һәрбер фән иясенең тәжрибә белән сыналган, үзенә генә хас булган эш алымнары, табышлары, отышлы методикалары бар. Шуларны исәпкә алып, максатчан эш оештырганда, хезмәтебез нәтижәле булыр, дип уйлыйм.

ГИМНАЗИЯ БҮГЕН

БЕЗНЕҢ ГИМНАЗИЯ УЛ – Татарстан Республикасының электрон белем бирү компетенция үзәге.

БЕЗНЕҢ ГИМНАЗИЯ УЛ – Россия "Милли мәгариф" проекты жиңүчесе – 2008.

БЕЗНЕҢ ГИМНАЗИЯ УЛ – "Укучыларның туклануын оештыру буенча иң яхшы мәктәп ашханәсе" VI Республика конкурсы жиңүчесе - 2009.

БЕЗНЕҢ ГИМНАЗИЯ УЛ – медицина кабинетлары-

ның Республика смотр-конкурсы жиңүчесе - 2014.

Б"Сәләмәтлек саклау юнәлешендә "Алтын дәрәжә"ле мәктәп" квалификацион характеристикасына ия булган уку йорты - 2014.

БЕЗНЕҢ ГИМНАЗИЯ УЛ – 445 укучы, 48 укытучы бердәм эшләүче коллектив.

МОГЖИЗАЛЫ УНЛЫК

Ләйсән Әхмәтгаянова, сезнеңчә, “чын укытучы” нинди булырга тиеш?

Чын укытучы үзенең һөнәре белән янарга һәм авырырга тиеш. Минем фикеремчә, яхшы укытучы булу өчен белемле булу гына аз, ә тәннеңдәге бөтен күзәнәгә аша син үзеңне укытучы итеп тоя белергә дә тиеш. Укытучы күпмедер күләмдә актер да эле. Ул “сәхнәгә” үзенең шәхси борчуларын чыгармаса тиеш. Шуңа да мин, тормышымда нинди генә авырлыктар булса да, класска һәрвакыт ачык йөз, шат елмаю, якты кәеф белән керергә тырышам.

Сезнең укытучы һөнәренә

карашыгыз нинди?

“Укытучы оста артист, ләкин аңа кул чапмыйлар, ул оста скульптор, ләкин аны күрмиләр, ул яхшы табиб, ләкин аңа пациентлары дөвалаган өчен бик сирәк рәхмәт әйтә, кайберәүләре, кайвакыт, дөваланырга да теләми. Ә рухлану өчен кайдан көч алырга соң? Бары тик үзеңнән, үзеңнең хезмәтеңнең бөеклегеннән,” - дигән танылган язучы С.Л. Соловейчик. Әйе, укучыларымны шатландырып, күңелләрен күрү, ихласлыктарын сүндөрмичә, белемгә кызыксыну уятып, эшләргә дә эшләргә...”

Сезнең нинди өметләр белән

яшисез?

Мин укучыларымга ышанычлы терек, сердәш булырга теләм. Ижади якын килеп эшләргә тырышам. Үзеңнең куйган хезмәтеңнең нәтижәсен күрү өчен бик сабыр булырга, иң катлаулы ситуацияләрдә дә оптимист булып калырга, кешелеклек сыйфатларын югалтмаса кирәк. Ышанып әйтә алам: мине алга таба да бик кызыкты педагогик тормыш көтә.

Фәхертдинова Ләйсән Әхмәтгаян кызы

Латыйпова Ирина Владимирна

Ирина Владимировна, сез ни өчен укытучы һөнәрен сайладыгыз?

Безнең гаилә — укытучылар гаиләсе. Мөслимлеләрнең күбесе яраткан укытучылары дип йөрәк түрләрендә йөрткән Тазова Мария Кузьминична - минем әбием, Николай Ва-

сильевич - бабам, Надежда Николаевна - әнием, Юрий Николаевич — абыем. Гомумән, династиянең эш стажы йөз кырык елдан артып китә. Мондый тирәлектә үсеп, башка һөнәр сайлау мөмкин дә түгелдер.

Башлангыч сыйныфларда эшләүнең кайсы ягы сезне үзәнә тарта?

Беренче сыйныфка укырга килгән бала - ак кәгазь бите кебек чиста, саф. Шул аклыкны саклаган хәлдә, сабынны белем дәнъясы буйлап

сөяхәткә алып чыгасың. Дүрт ел давамда кулга-кул тотынып эшләү нәтижәсендә, бала үзлектән белем алырлык дәрәжәдә мәгълүматлы, төрле шартларда син биргән белемнәрне кулланырлык дәрәжәдә креатив, югары әхлакий сыйфатларга ия булган чын шәхес булып формалаша. Үзең тәрбияләгән, белем биргән укучыларның уңышы — ул синең дә уңышың!

Алсу Рауиловна, һөнәргә килү юлыгыз турында сөйләгез әле.

Мин кечкенә вакытта “укытучылы” уйнарга ярата идем. Газетаның эре хәрәфләрен кисеп, күрше кызын укырга өйрәтәм, мисаллар чишәбез. Шул уеннан бүгенгә көндә дә арына алмыйм. Яшьлегемдә югары сыйныф укучылары белән рәхәтләнеп эшләдем, хәзер башлангыч сыйныфларда укытучы буларак үземне таптым.

Нинди принциплар белән эшлисез?

Бала — шәхес, аңа үз тиң итеп карарга кирәк. Минемчә, укытучы үз балалары белән бергә үсә. Үз балаларыма нинди тәрбия бирер идем, дигән уй минем башымнан чыкмый. Укыту-тәрбия эшчәнлеген шул күзлектән чыгып оештырам.

Гомәрова Алсу Рауил кызы

Гөлчәк Фирдавиевна, тәрбиячеләр, гадәттә, “Укучы – Укытучы – Ата-ана” өчпочмагы турында сөйләргә яраталар. Моңа сезнең карашыгыз ничек?

Гаилә һәм мәктәп бер кадка сукканда, теләсә нинди авырлыктарны җиңергә була, минемчә. Үз хезмәтемне мин халык педагогикасына, гаилә традицияләренә таянып башкарам. Укучыларымның өлкәннәргә игътибарлы, кешелекле булуларын теләм.

Бүгенге укытучыга карата таләпләрегез нинди?

Заман укытучыга үз таләпләрен куя. Минемчә, бүгенге укытучыга белемле булу гына аз. Ул инициативалы, актив, креатив шәхес булырга тиеш. һәртөрле мәгълүмат белән тиешле дәрәжәдә эшли белмәсәң, бүгенге информация ташкынында югалып калуың бар.

Исмәгыйлова Гөлчәк Фирдәвис кызы

Ермолаева Эльвира Сабиржан кызы

Эльвира Сабиржановна, сезнең укучыларыгыз гимназия тормышында актив, инициативалы булулары белән аерылып торалар. Бу очраклы хәлме?

Безнең сыйныфта һәрвакыт тигез мөнәсәбәтләр

хакимлек итә. Коллективның һәр әгъзасы үз фикерен курыкмыйча әйтәргә хокуклы. Теләсә нинди фикерне тыңлыйбыз, кабул итәбез. Инициатива хуплана. Ошамаса, такт саклап кына кире кагабыз. Укучыларда ижади активлык, дустанә мөнәсәбәтләр, аралашу культурасы тәрбияләүгә игътибар итәм.

Укучылар белән нинди проектлар тормышка ашырыла?

Без сәламәтлек юнәлешендәге “Здоровейка” дәрестән тыш шөгыл

проекты өстендә эшлибез. һәр айда нәтижәләр ясап барабыз. Үз хезмәтемдә ата-аналарның ярдәменә таянып эшлим. Бөтен бәйрәмнәрне бергәләп оештырырга күнектәк. Сыйныф бүлмәсен конкурска әзерләгәндә дә аларның ярдәме күләмле булды, чыгышлар өчен костюмнар тегү, маскалар ясау кебек эшләргә дә бергә башкарабыз.

МОГЖИЗАЛЫ УНЛЫК

Ләйсән Габбасовна, сезнең турда “иң тыныч холыклы укытучы” дип әйтер идем мин. Мондый сыйфатыгыз каян килә дип уйлайсыз?

Һәр кеше үзенең беренче укытучысын хәтерли. Мин Тугаш башлангыч мәктәбенә 6 яшьтән укырга кердем. Укытучым Нәгыймә апаның ялтыравыклы сумкасына гашыйк идем. Көн буена өстәлдә торган шул сумкадан күземне алмый идем. Укытучымның киеме дә, үзе дә,

гадәтләре дә ошый иде. Аның тыныч холкы, салмак хәрәкәтләре, ягымлы тавышы бүгенгедәй күз алдымда тора. Аның кебек сабыр, тыныч укытучы буласым килде.

Укучы балалары булган яшь гаиләләргә нинди теләкләрегез бар?

Бүгенге гаиләләрдә бергәләп аралашу житми. Кич белән һәр кеше я компьютер артында, я телефонда, я телевизор алдында вакыт уздыра. Без кечкенә вакытта әтинең гармун

уйнаганына барыбыз жыелып бии, жырлый идек. Мондый кичләре хәзер дә ниндидер бер рәхәтлек белән искә алам. Гаиләдә жылы мөнәсәбәтләр булуын, жанлы аралашу булуын теләр идем.

Мортазина Ләйсән Габбас кызы

Идиатуллина Маргарита Александровна

Башлангыч сыйныф укытучысы булу өчен махсус белем булу гына житми, сәләт тә кирәк. Сезгә укытучылык сәләте кайсы яктан бирелгән?

Безнең нәселдә укытучылар һәм юристлар күп. Сәләт, әлбәттә, әти-әнидән күчкәндер, дип саныйм мин. Башка балалар арасында бик таләпчән икәнемне, гаделлек яратуымны күреп, әнием судья булуымны теләде. Үземнең дә андый уйларым бар иде. Апам Виктория Александровнаны нык ярата идем. Ул Минзәлә педагогия училищесына укырга кергәч, мин дә аның артыннан училищегә киттем.

Шулай итеп, ничектер үзеннән-үзе һөнәр сайлау мәсьәләсе хәл ителде дә куйды.

Бүгенге заман укучысына мөнәсәбәтегез нинди?

Мин укучыларымны учымдагы нәни кошчыклар итеп хис итәм. Канат куеп, ныгыткач, аларны оядан очыра барам. 37 ел эшләү дәверендә күпме оя балалар белән эшләргә туры килде?! Һәр бала – үзе бер нәни дәнъя. Балаларны яратканда гына нәтижеләргә ирешеп була.

Мирзасалихова Гелназ Шәйдулла кызы

Без сезне үз һөнәренә бирелгән ижади шәхес буларак беләбез. Сезнең үз фикерегез ничек?

Әйе, укучыларымны, үз һөнәремне бик яратам. Катлаулы булса да, кызыклы һәм бик тә кирәкле һөнәр бит ул. Хезмәтемдә ижади үсеш технологиясен кулланам. Максатым: укучыларның ижади активлыklarын үстерү. Минемчә, һәр укучы үз фикерен төгәл итеп әйтеп бирергә, дәрәс аралаша

белергә тиеш.

Ижәт итү минем хезмәтемне тулыландыра, мавыктыргыч итә. Шигырь язу серләренә укучыларны да төшендерергә телим. Яңа жырлар ишетсәм, битараф кала алмыйм, отып алып өйрәнергә тырышам. Үзем ижәт иткән шигырьләр жыентыгым бар. Илгиз Закиров шигыремә жыр язды.

Рәхмәтуллина Алсу Расих кызы

17 ел педагогик хезмәтемнең бер өлешен балалар бакчасында тәрбияче буларак, икенче өлешен башлангыч сыйныфлар укытучысы буларак карарга булыр иде. Мин мондый тәҗрибәм булуы белән горурланам. Бу - бала шәхесең формалашу этапларын тулы итеп күз алдына китерергә мөмкинлек бирә торган хәзинә. Логопедия, психология буенча белемнәрем мәктәптә балалар белән нәтижәле эшләргә ярдәм итә. Мин шәхескә йогынты ясауның камил юлларын эзлим, укучыларымны чиста күңелле, эчкерсез, ярдәмчел итеп күрәсем килә.

Сәламәтлек - иң зур байлык. Күп тапкыр кабатланган фраза булса да, ул һәрвакыт актуаль. Башлангыч сыйныфларда физик тәрбия буенча төп күнекмәләр бирелә. Дәрәсләргә укучылар бик яратып йөриләр. Үзем дә кече яшьтәге укучылар белән чын күңеләннән бирелеп, яратып эшлим.

Хезмәтемнең нәтижеләре дә куанырлык: гимназиянең футбол командасы район ярышында беренчелекне бирми. Шәхси беренчелектә жиңел атлетика, чаңгы буенча уңышларыбыз бар.

Хантимеров Руслан Риф улы

Гүзәлия Әнвәровна, сезне һәрвакыт төрле яшьтәге балалар уратып алган була, үзегез дә шулар белән мәш килеп йөрүсез. Озайтылган көн төркемендә теләсә кем эшли аламы?

Озайтылган көн төркемнәре – үзәнчәлекле хезмәт таләп итә торган өлкә. Балалар сине үз әниләре кебек хис итәләр. Бу – табиғый да! Көннең икенче яртысында, күпчелек укучы өйдә ата-анасы янында була торган вакытта, безнең төркемдәге балалар - минем янда. Бала күңеле бик сизгер. Бернинди борчу сизмәсеннәр өчен, бала да, ата-ана да, укытучы да канәгать булсын өчен тырышам.

Режим буенча эш ялыктыргыч булмасын дисәң, фантазияне эшкә жигәргә туры килә, укучыларның теләген дә исәпкә алырга кирәк. Хезмәтем җаваплы, шактый катлаулы, зур сабырлык сорый. Башлангыч сыйныфларда укыту тәҗрибәм булу, балаларны чиксез ярату миңа көч бирә.

Нигимаева Гүзәлия Әнвәр кызы

ГИМНАЗИЯ СУЛЫШЫ

Ө бездә театр!

Гимназиянең актлар залында башлангыч сыйныф укучылары өчен театр-тамаша күрсәтелде. "Балкыш" театр түгәрәгенә 6-8 нче сыйныф укучылары йөри. Нәниләр өчен тамашаны түгәрәк житәкчесе Ямалова Г.Ф. әзерләде.

Китап яратучылар

"Әдәбият елы" кысаларында район күләмендә "Китап ярминкәсе" уздырылды. Мәллә башлангыч мәктәбе беренче, Мөслим гимназиясе "Иң күп китап сатып алучы мәктәп" номинациясендә 2 нче урын алды һәм 1500 сумлык сертификатка лаек булды.

Шәхси номинацияләрдә жиңүчеләр: Солтанова Алия (4б), Миннегалиев Әмир (7б), Хәертдинов Ранис (3б).

Жиңүче класс: 4б сыйныфы (житәкчесе - Исмағыйлова Г.Ф.).

Игелеккә чикләр юк

Инвалидлар декадасы кысаларында "Игелеккә чикләр юк" исеме астында класс сәгәте үтте. Укучылар мөмкинлекләре чикләнгән кешеләргә карата кайгыртучан, шәфкатьле булуларын үз тормышларынан мисаллар белән исбат иттеләр.

КИТАП – ТОРМЫШ СУЛЫШЫ

Районыбызда "Әдәбият елы" уаеннан 1 ноябрьдән 30 ноябрьгә кадәр китап пропагандалау, тарату, сату айлыгы игълан ителде.

Гимназиядә дә шаулап-гөрләп китап ярминкәсе үтте. Шәхси эшмәкәр Рәмиля апа Дәүләтова иртән үк гимназия фойесына килеп урнашты. Ул сатарга күп итеп төрле-төрле берсеннән-берсе матур китаплар алып килгән иде. һәр класс укучысы үзенә охшаган китапны сатып алды. Мин һәм сыйныфташларым әдәби китаплар белән бергә кагыйдәләр жыентыклары, төрле уку ярдәмлекләре алдык.

2 декабрьдә китап сату айлыгына нәтижә ясалды. Безнең гимназия район буенча икенче урынга чыкса, 4б сыйныфы беренчелеккә ия булды, 500 сумлык сертификат белән бүләкчәнде. Мин үзем дә район буенча 1 урынны алдым һәм 400 сумлык сертификатка ия булдым: үземә ошаган китаплар алу хокукын яуладым.

Әйе, китаплар - акыллы киңәшчеләр. Китап укудан да күңелле нәрсә юк, минемчә. Үземә аеруча ошаган китапларны кат-кат укыйсы, алар турында иптәшләргә сөйләсе килә.

Дуслар, матур әдәбият белән дус булыгыз!

Алия Солтанова, 4 нче б сыйныфы укучысы

БӘХЕТЛЕ БАЛАЧАК

Безнең гимназиядә күптән түгел генә сәнгатьле шигырь сөйләү буенча "Бәхетле балачак - Счастливое детство" дип аталган район конкурсы булып узды. Бу бәйгедә бик күп укучылар көч сынашты, алар төрле мәктәпләрдән, төрле авыллардан килгәннәр иде. Кызлар һәм малайлар шигырьләренә татар телендә дә, рус телендә дә сәнгатьле итеп сөйләделәр. Мин үземнең шигырьне рус телендә сөйләдем һәм бу бәйгедә 3 нче урынны алдым. Призлы урын алуым белән мин укытучым Ләйсән Әхмәтгаяновнага рәхмәтлемен. Ул мине сәнгатьле итеп шигырь сөйләргә өйрәттә. Мондый конкурслар еш булып торсын иде, без бик теләп катнашыр идек.

Мондый конкурслар еш Газетдинова Азалия, 1б

ЯРМИНКӘ

Минем исемем Ралина. Быел мин 1 нче сыйныф укучысы булдым. Мәктәптән башта бик курыккан идем. Ә монда бик кызык икән бит! Гел укып кына утырмыйлар, әллә нинди күңелле һәм кызыклы чаралар да үткәргә житешәләр.

Күптән түгел гимназиядә башлангыч сыйныф укучылары атналыгы булып узды. Атнаның бер көнендә ярминкә оештырдылар. һәр укучы ни дә булса пешереп алып килергә тиеш иде. Без, 1в сыйныфы укучылары да, беренче тапкыр бу ярминкәдә катнаштык. Барыбыз да тәмле-тәмле әйберләр пешереп алып килдек.

Миңа ярминкә бик ошады. Әйгә кайткач, әни белән бергәләп, нәрсә пешерергә икән, дип уйлаша башладык. Аннары камырының эченә алма тыгып, бөләкәй кабартмалар пешердек. Бик тиз генә, бер-беребезгә булыша-булыша, кабартмаларыбызны пешереп тә бетердек.

Икенче көнне аларны сатып басып торуга аеруча ошады. Үзезездән зур абый-апаларга саткач, бигрәк кызык икән. Акча санарга да остардым. Ә ярминкәдән кәргән акчага без китаплар сатып алдык.

Менә шулай итеп без, бер көнгә генә булса да, "бизнесменнар" булып алдык.

Маннанова Ралина, 1 нче в сыйныфы укучысы

СӘНГАТЬ МӘКТӘБЕНДӘ

Сәнгать мәктәбенә йөрөп, бик күп һөнәрләргә өйрәнергә була! Без быел рәсем бүлегенә йөри башладык. Житәкчез Рәмзия Кәримовна бик оста һәм төвәккәл кеше. Андый кеше турында "кулыннан гөлләр тама", дип сөйләләр. Чыннан да, ул безне кул эшләренә, матур, дәрәс итеп рәсем ясарга өйрәтә. Төрле төстәгә кәгазьләрдән открыткалар, брошклар, әллә нинди кызыклы әйберләр ясыябыз! Без чын тылсымчылар кебек! Хәтта кофедан агачлар да ясарга өйрәндек. Көннән-көн төрле һөнәрләргә өйрәнәбез. Үз кулыбыз белән ясаган матур әйберләренә бүләк итеп,

туганнарны, дусларны сөендерәбез.

Рәмзия апавыз безне рәсем сәнгәтенә генә түгел, ә әдәплә булырга, кешеләр белән матур итеп сөйләшү, аралашу серләренә дә өйрәтә. Киләчәктә без дә аның кебек оста булырга хыялланабыз.

Хәбибуллина Регина, Мәрҙәнова Камилә, 2 нче б сыйныфы укучылары

КЫШ БАБАЙГА ХАТ

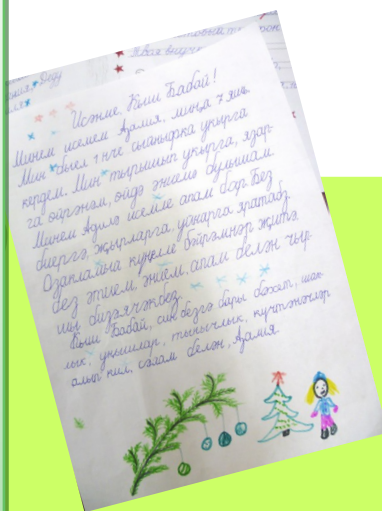
Исэнме, сөекле Кыш бабай!
Узган ел син жибөргөн
тимераяклар бик ошады, алар миңа
бераз зуррак иде, быел инде тап-
таман! Былтыр гаиләбез белән
рәхәтләнеп Мөслимдә катокта
шудык. Ишегалдыбызда да боз
катырган идек, әтием һәм абыем
белән туйганчы хоккей уйнадык.

Безнең Мөслим шундый
матурланды, килгәч үзең дә
шаккатырсың әле. Яңа парклар,
балалар мөйданчыклары ясап
бөтерделәр. Казандагы кебек жәяү
генә йөри торган урамнар да бар.
Күп кеше хәзер велосипедта элдерә.
Минем дә велосипедым бар!
Экстрим-парк ясадылар. И-и, ниләр
генә юк анда! Минем кебек малайлар-
кызлар рәхәтләнә инде шунда уйнап!
Роликлы тимераякларда
йөрүчеләргә кызыгып карап торам:
их, минеке дә булсын иде... Әтидән
сорап караган идем дә, ул: "Аның иң
шәлләре Кыш бабайда гына була.
Әнә, узган елгы тимераякларың үзе
шуа. Быел да соңга калмыйча хат
язып сал," – диде.

Юмарт бабакаем! Миңа бер матур
гына, уңайлы гына роликлы
тимераяк жибәрә алмассың микән?
Аз гына зуррак булса да, бик затлы
булмаса да ярый. Әлегә йөри
белмим, ләкин өйрәнәчөкмен, чын
менә!

Кар-бураннарың, чөметкөч
салкыннарың белән тизрәк килеп
житүеңне көтеп калам. Безгә дигән
бүләкләреңне дә онытма, бабакай!

Булат Шәрипов, 2 нче а сыйныф укучысы

Исэнме, Кыш бабай!
Минем иң-иң яраткан
бәйрәмем - Яңа ел бәйрәме.
Мин аны алдан ук көтө
башлыым. Теләкләремне
язып, чыршы төбенә хат
язып куям, ә син ел саен
бүләк калдырып китәсең.
Яңа елда миңа бик күп
бүләкләр бирәләр, әмма

синең бүләкне мин барысыннан да ныграк яратам! Чөнки
ул - синеке, Кыш бабай!

Кыш бабай, дөньяда тормыш шартлары бик авыр
балалар, хәтта тамагы ач балалар да бар. Син, зинһар
өчен, эшең бик күп булып, аларны онытып жибәрә күрмә!
Мин Жир йөзөндәге барлык балаларның да Яңа елда
бүләкле булуын телим!

Кыш бабай, без синең шома бозлавыкларыңны, ап-ак
карларыңны, бураннарыңны бик яратабыз! Рәхмәт сиңа
барысы өчен дә!

Сау бул, Кыш бабай! Чыршы бәйрәмендә очрашуны
көтеп, **Сәмбел Галиева, 2 нче б сыйныфы укучысы.**

Исэнме Кыш бабай!

Сиңа сөнечле хәбарем бар. Мин быел 1нче
сыйныфка укырга кердем. Хәзер мин укый, яза беләм.
Сиңа да бу хатны үзем язам.

Миңа быел бүләккә чаңгы алып кил әле, Кыш ба-
бай. Балки син бүләк итсәң, карлар да күп итеп явар,
көннәр дә суытыр иде.

Сине дә Яңа ел белән котлыйм һәм кунакка көтеп
калам.

**Фаррахов Ранис,
1 нче в сыйныфы укучысы**

Искенсез Кыш Бабай!
Мин Мөслимдә Галия бурам.
Тулназиев, 10 классында укыйм.
Моктатпа пәйвәт укырга тәр-
биял. Әгәр әтигә, эмигә булса.
Кыш Бабай барлыгына ыш-
нам. Син тизрәк килсен диг,
эмгә белән кергилең билдә күй-
дик.
Кыш Бабай тәжәләр үти
диг ишеткән бар иде. Шунда,
сиңа хат яздым булдым.
Минем бик ноһк тимераякта
шудым килә иде. Анка
килә алмассың, минең? Син

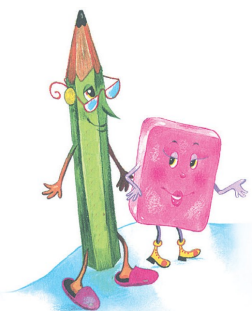
Ү З Е Б Е З Э К И Я Т Я З А Б Ы З

ЭКИЯТЛӘР ИЛЕНДӨ

Мин тылсымлы экиятләр укырга яратам. Алар мавыктыргыч, кызыклы, яхшылыкка өйрәтә. Экият укыганда, күңелләр күтәрелеп китә һәм син мажаралар дөньясына чумасың. Менә син оча торган машина белән кая телисең – шунда барасың. Оча торган келәмнәргә утырып, күз күрмәгән ерак жирлەرگә сәяхәт итәр идем. Бөтен дөньяны иңләр идем! Ә күзгә күренми торган кеше булсам, мин мин нишләр идем микән? Бәлки көчсезләргә, хәерчеләргә, авыр хәлдә калганнарға булыша алып идем.

Ә иң ошаганы - экиятләрдә яхшылык начарлыкны жиңә. Тормышта да шулай булсын иде!

Мирзаморатов Шөһрәт, 4 нче а сыйныфы укучысы

Карандаш белән бетергеч

Борын-борын заманда яшәгән, ди, Карандаш. Ул бик оста рәссам булган. Карандашның рәсемнәре ясалып беткәч, аны буяу белән пумала буяган.

Беркөнне болар янына Бетергеч килгән. Ул бик ашарга ярата икән. Карандашның рәсемен “әх” дигәнчә юкка чыгарган. Шуннан бирле Карандаш ясый, ә Бетергеч бетерә, ди.

*Бәдретдинов Дамир,
4 нче б сыйныфы укучысы*

Пәри малае Әри

Борын-борын заманда, кара урман уртасында булган икән бер алан. Шул аланда яшәгән, ди, жән-пәриләр. Аларның балалары урман мәктәбендә укыган. Мәктәптә аларны гел начарлыкка өйрәткәннәр. Әри исемле жән малае бик акыллы икән. Ул сугышмаган, каршы сүз әйтмәгән, дөфтәргә чиста, китаплары тышлы булган. Аның әнисенә: “Әри - яхшы малай, жәннәргә тиң түгел”, - дигәннәр. Күп тә үтмәгән, аны жәннәр арасынан куганнар. Әнисе аңа урманнан чыгып китәргә булышкан.

Бара торгач, Әри бик матур болынга житкән.

Анда көтү-көтү мал йөри икән. Ә көтүчәсе Әри кебек бер малай булган. Алар дуслашып киткәннәр һәм Әри шунда көтү көтәргә калган.

*Ильясов Рамил,
4 нче б сыйныфы укучысы*

Куян малае

Борын заманда кара урманда яшәгән, ди, куяннар. Алар үзара бик тату булганнар. Ләкин анда бик тыңлаусыз бер куян малае булган. Әти-әнисе нинди эш кушса да, тыңламаган, аның өчен абый-апалары эшләгән. Әти-әнисе моны акылга утыртырга булганнар.

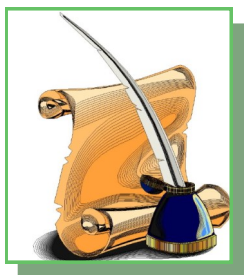
Беркөнне әниләре барсына да тәмле әйберләр алып кайтып өләшкән. Ә теге куян малаена элөкмәгән. Ул бик озак елаган. “Әнием, моннан соң бөтен кушкан эшеңне дә тыңлармын”, - дигән. Шуннан соң абый-апалары белән тырышып эшли башлаган. Алар хәзергә көндә дә матур, тату тормыш итәләр икән.

*Шакирова Диана,
4 нче б сыйныфы укучысы*

ШИГЪРИЯТ СӨЮЧЕЛЭР СӘХИФӘСЕ

Дүрт ел гомер

Дүрт ел гомер ашыгып узып киткән,
Дүрт ел гомер - аккан су кебек.
Дүрт ел элек, әйе, дүрт ел элек
Без жиде ят, әле чит идек.

Шушы еллар акыл, белем бирде,
Дүрт ел бирде дусны, иптәшне.
Авыр чаклар булды, жиңеле дә, -
Бер-беребезгә бирдек киңәшне.

Дүрт ел гомер азмы, күпме икән?
Кыскадыр ул уйлап карасаң.
Исең китәр, калган эзләреңә
Бер әйләнеп борылып карасаң.

Дүрт ел гомер ашыгып узып киткән,
Дүрт ел гомер - аккан су кебек.
Дүрт ел элек, әйе, дүрт ел элек
Без жиде ят, әле чит идек.

*Гөлназ Мирзасалихова,
башлангыч класслар
укытучысы*

Кышның бер көне

Менә нинди кар яуды,
Ап-ак булды жир өсте.
Чаналарга, чаңгыларга
Житкереп булмый эшне.

Чаж да чож чаңгы шуа
Кечесе һәм олысы.
Тау буйлары гәр килә,
Кышның килде карлысы!

*Хисамова Нәзилә,
4 нче б сыйныфы укучысы*

**Таң жиледәй әкрен генә назлап,
Бүген жанны шигырь уятты.****Ак наз**

Ап-ак кышым аяк басты жиргә
Сагындырып, шактый көттереп.
Алсу, көлөч булсын йөзләр, диеп
Әй чеметә салкын өттереп.

Сагындырган кышның салкыннары
Нинди матур кары, бураны!!!
Ак бәс сарган кышкы агачларны
Мин яратам кышкы урманны!!!

...Сокланам мин кышкы аланнарга,
Ераклардан дөшә серле нур:
Гүзәллеге күрми кала күрмә!
Читләп үтмә, якын килеп күр!!!

Тирән көртне ярып юллар алам,
Аклык бирә жанга ышаныч.
Ымсындырып дөшәп торсаң да син
Килеп булмый көн дә, кызганыч.

Салкын хасил иткән үләннөрдән
Бик тә күркәм чәчәк бәйләме.
Күз камашыр аклык дөнъясы бу -
Жир-әнкәнең сафлык бәйрәме.

Ап-ак кышым аяк басты жиргә,
Сафлык бөрәм жанга ак кардан.
Күңел жырын көйли, тәэсирләнәп,
Ак кыш бүләк иткән ак наздан.

*Гөлназ Мирзасалихова,
башлангыч класслар
укытучысы*

Кышкы матурлык

Кышлар да үтте инде,
Яз китерде Нәүрүз.
Иминлек теләп көнгә
Әйдә, безнең өйгә уз!

Кыш бабай һәм Кар кызы
Йөргән иде шат булып.
Аларны каршы алды
Бөтен дөнъя ак булып.

Капчык-капчык өләштеләр
Кәнфитләр, прәнникләр.
Алар инде яздан качып
Котыпка ук киттеләр.

*Исмәгыйлова Лиана,
4 нче б сыйныфы укучысы*

**Рәнжетмәгез
табигатьне!**

Нинди гүзәл, нинди матур,
Туган – үскән жиребез!
Гөл чәчәкле болыннары
Тәмле чишмә суыбыз.

Ык буйлары яшел чирәм,
Хәтфә юрган ябынган.
Сикереп уйный балыклары -
Гүя туймый суыннан.

Жәйге кичләр бигрәк матур,
Яшьләр килә болынга.
Ял итәләр учак ягып
Урман, елга буенда.

Кайчакларда артларыннан
Кала өелеп чүпләре.
Табигатьне рәнжеткәнөн
Аңламый шул күпләре.

Чишмәләрдән су эчәләр
Сусауларын басарга.
Суы сакмасын дисәң,
Пычратма син аны.

Агачларны сындырмагыз,
Чисталыкны саклагыз!
Таптамагыз чәчәкләрне,
Ташламагыз чүпләрне.

Табигатьне саклагыз, сез!
Булмагыз, сез, битараф!-
Диеп кычкырасым килә,
Тирә-ягыма карап.

*Харисов Илназ,
4 нче б сыйныфы укучысы*

Кышны озату

Озатам сине, кышым,
Зарыгып көткән идек,
Чаңгы шуып, бозда уйнап
Күнегеп беткән идек.

Агачлар ак бәс иде,-
Кабатланмас матурлык!
Язга каршы торалмас,
Булса да батыр һәм нык.

*Солтанов Илшат,
4 нче б сыйныфы укучысы*

ФОТОРЕПОРТАЖ

КОТЛЫЙБЫ

“ТЫЛСЫМ+” ГАЗЕТАСЫ - РЕСПУБЛИКА КОНКУРСЫ ЖИҢЧЕСЕ

“ТЫЛСЫМ+” мөхәрриятен “Әдәбият елы” на багышлап чыгарылган мөктәп һәм студентлар газеталары республика конкурсында беренче урын яулавы белән котлыйбыз. Каләмегез үткен, тылсымлы булсын, кызыклы сәхифәләрегез белән куандырып торыгыз!

Гимназия үзидарәсе

ТЫЛСЫМ+

Декабрь, 2015 нче ел

**Мөслим гимназиясе
укучылары газетасы**

Баш мөхәррир: Тимергалиева Э.В.
Техник редактор: Кадырова А.Р.
Мөхәррир: Исмәгыйлева Язилә
Корректорлар: Муллағалиева Алсу
Солтанова Эльвина
Корреспондентлар: Сәфәргалина Инзилә
Кашапова Илүзә
Дизайнер: Галиев Илназ

Компьютерда жыючылар:
Гилемов Азат
Маннанов Илдар

Гамәлгә куючы:
Мөслим гимназиясе укучылар иҗат үзеге
Адрес: Мөслим, Кооператив урамы, 170а
Электрон адрес: tilsim.gimnazia@yandex.ru

